

शुन्ध शुद्धौ शोधयन्तु क्षौरकर्मनिर्मितामप्रकृतिं निवारयन्वित्यर्थः । किं च घृत-
घ्नः घृ क्षरणे जिघर्ति क्षरति घृतं तेन क्षरितजलेन पुनर्जतीति घृतघ्नः जलदेवता-
स्ताश्च घृतेन क्षरितजलेन नोऽस्मान्पुनन्तु शुद्धान्कुर्वन्तु । किं च । देवीः द्योतमाना
आपो विश्वं हि हि एवार्थः सर्वमेव रिप्रं पापं प्रवहन्ति प्रकर्षेणापनयन्तु । रपो
रिप्रमिति पापनामनी भवत इति यास्कः [निरु० ४. २१.] ॥ का० [७. २. १५.] उदि-
दाभ्य इत्युत्क्रामत्युत्तरपूर्वार्धमिति । अहमाभ्योऽह्यः उदेमि इत् इदेवार्थे उद्गहा-
म्येव । जलान्निर्गहामीत्यर्थः । किम्भूतोऽहं शुचिः शुद्धः स्नानेन । तथा आपूतः (1a.)
समन्ताद्वावेनान्तरपि शुद्ध आचमनेन । शुचिरापूत इति शब्दाभ्यां स्नानाचमनाभ्यां
बहिरन्तश्च शुद्धिरुक्ता ॥ का० [७. २. १६-१९.] क्षौमं वस्ते निष्येष्टवै ब्रूयादकृतं चे-
दद्विरभ्युक्ष्य स्नातवस्यं वाऽमौत्रधीतं विचितकेशं (2.) प्रसारितदशं दीक्षातपसो-
रिति ॥ दीक्षातपसोः । वासो देवता । हे क्षौम वस्त्र त्वं दीक्षातपसोस्तनूरसि दी-
क्षा दीक्षणीयेष्टिः तप उपसदिष्टिः । दीक्षाभिमानिदेवतायास्तपोऽभिमानिदेवता-
याश्च त्वं शरीरवत्प्रियमसि । तां दीक्षातपसोस्तनूं तदेवताद्वयशरीरभूतां त्वामहं
परिदधे धारयामि । किम्भूतां त्वां शिवां शग्मां द्वयोरपि शब्दयोः सुखवाचकत्वा-
दत्यन्तसुखत्रूपां कोमलत्वात् । किम्भूतोऽहम् । भद्रं वर्णं पुष्यन् तत्परिधानेन
कल्याणीं कान्तिं पुष्यन् ॥ २ ॥

II. a. म॒हीनां पयोऽसि व॒र्चीदा अ॒सि व॒र्ची मे दे॒हि ।

b. वृ॒त्रस्यासि क॒नीनकश्चक्षु॒र्दा अ॒सि चक्षु॒र्मे दे॒हि ॥ ३ ॥

का० [७. २. ३३.] शालां पूर्वेण तिष्ठन्नभ्यङ्गे कुशेषु नवनीतेन शीर्षोऽध्यनु-
लोमऽ सपादको महीनां पयोऽसीति । प्राचीनशालापूर्वभागेषु कुशेषु स्थित्वा
नवनीतं गृहीत्वा शिरस आरभ्य पादान्तं शरीराभ्यङ्गं कुर्यादिति सूत्रार्थः । महीनां
पयः । नवनीतमुच्यते हे नवनीत त्वं महीनां गवां पयोऽसि । महीति गोना-
मसु पठितम् [निघ० २. ११.] । नवनीतस्य क्षीरजन्यत्वात्पयस्त्वोपचारः । वर्चीदा
असि । वर्ची ददातीति वर्चीदाः । अतिस्लिग्धवेन कान्तिप्रदमसि पुंस्त्वमार्पमतो मे
मह्यं यजमानाय वर्ची देहि कान्तिं प्रयह ॥ का० [७. २. ३४.] वृत्रस्येत्यक्षावनक्ति